

วาระสุดท้ายของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในพม่า

หลังจากที่นายพลเนวินได้รับการขอร้องจากอู๋ไต้เซาให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ารัฐบาล
ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๑๙๕๕ เพื่อป้องกันเหตุร้ายก่อนการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่นี้ ปรากฏ
ว่ารัฐบาลรักษาการของนายพลเนวินบริหารประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและเข้มงวด
โดยกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย และรักษาความสงบภายในประเทศขึ้นใหม่ ยัง
ผลให้การปฏิบัติการของฝ่ายกบฏเบาบางลง ในด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวและราคา
สินค้าลดต่ำลง ส่วนอู๋ไต้เซาก็ดำเนินการปรับปรุงพรรคของเขาเพื่อเตรียมการเลือกตั้ง
ครั้งใหม่ และเริ่มหาเสียงแสวงความนิยมจากประชาชน โดยประกาศนโยบายของพรรค
ว่าจะให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และยืนยันจะไม่อ่อนปรนกับเวทกษัตริย์รวมทั้งจะ
สร้างรัฐสวัสดิการต่อไป อย่างไรก็ดี ในขณะที่ยู๋ไต้เซาเตรียมการเลือกตั้งอย่างเต็มที่
พรรค เอ.เอฟ.พี.เอฟ.แอด. ของอู๋จวงเบงและอู๋บาฮวยก็มีความมั่นใจในความนิยมของ
ประชาชนต่อพรรคของตนมากขึ้น และให้ความใกล้ชิดสนิทสนมกับรัฐบาลทหารเป็นอย่างมาก
ซึ่งถึงแม้ว่าประชาชนจะมีความรู้สึกว่าเป็นรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังไม่สู่จะยอม
นัก ผลที่สุดเมื่อมีการเลือกตั้งในเดือนกุมภาพันธ์ ๑๙๖๐ พรรคของอู๋ไต้เซาได้เปิดต้นธอเป็น
พรรคยูนิยอนได้รับเลือกตั้งเข้าไม่มีที่นั่งในสภา ๑๕๕ ที่นั่งจากจำนวนทั้งหมด ๒๓๗ ที่นั่ง
จึงทำให้อู๋ไต้เซาในฐานะหัวหน้าพรรคมีสิทธิในการที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้ ซึ่งก็ปรากฏว่านายพล
เนวินยอมมอบอำนาจคืนให้แก่อู๋ไต้เซาโดยดี ในการกลับมาสู่อำนาจนี้ อู๋ไต้เซาดำรง

Butwell op.cit., p. 211

J.R.E. Waddell, An Introduction to Southeast Asia Politics,

(John Wiley & Son Australasia Pty Ltd., 1972)-p. 111

ตำแหน่งทั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปรากฏว่าการบริหาร
งานของอุนูเชนแข็งขันกว่าในสมัยก่อน เขาเลิกไว้ใจประนีประนอมกับกลุ่มต่อต้านต่าง ๆ
และปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้ โดยให้บุคคลที่สามเป็นเสนาบดีประจำชาติ นอกจากนั้นเขา
ยังพยายามที่จะบั่นทอนอิทธิพลของผู้นำฝ่ายทหารลงอีกด้วย

การที่อุนูพยายามบั่นทอนอิทธิพลของทหารอาจกล่าวได้ว่า เป็นผลจากการที่นายพล
เนวินไม่ยอมมอบอำนาจคืนให้แก่อุนูเมื่อครบกำหนด เวลาที่อุนูให้นายพลเนวินรักษาราชการ
กล่าวคือ ในระหว่างที่รัฐสภาแก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๑๙๕๕ เพื่อให้นายพล
เนวินซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาอยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไปอีก ๖ เดือน นั้น
อุนูมิได้เข้าร่วมประชุมออกกะแนมเสียด้วย นอกจากนั้นรัฐบาลรักษาราชการของนายพล
เนวินได้แสดงความเป็นปฏิปักษ์ต่ออุนูอย่างชัดเจน โดยได้ทำการจับกุมพรรคพวกของอุนู
ในข้อหาทางอาญาและขอหาติดอาชญากรรม และพยายามบั่นทอนความนิยมของประชาชน
ต่อพรรคของอุนูโดยเผยแพร่เอกสารว่า คอมมิวนิสต์ได้แทรกซึมเข้าไปในพรรค เอ.เอฟ.
พี.เอฟ.แอด. กลุ่มสมาชิกของอุนู ซึ่งอุนูได้แตกตัวไปโดยกล่าวหาว่ารัฐบาลทหาร เป็นพวก
อำนาจอธิปไตย อุนูได้พยายามที่จะรวบรวมพรรค เอ.เอฟ.พี.เอฟ.แอด. เขากลับกันใหม่
เพื่อฟื้นฟูการปกครองระบอบประชาธิปไตยขึ้นใหม่ แต่พรรค เอ.เอฟ.พี.เอฟ.แอด.
กลุ่มนี้คงไม่ยอมให้ความร่วมมือด้วย ด้วยเหตุนี้เมื่ออุนูกลับเข้ามาใช้อำนาจอีกครั้งหนึ่ง
อุนูจึงเขาคำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกลาโหมเอง และได้บั่นทอนอิทธิพลของทหารทั้งในด้านการ
เมืองและการเศรษฐกิจ ก็จึงเห็นได้จากการที่อุนูแต่งตั้งให้ พล.จ.หมองหมอง นาย
ทหารคนสำคัญของกองทัพบก และ พล.จ.อองฉวย ผู้บัญชาการทหารอากาศให้ไปดำรง
ตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำต่างประเทศ นอกจากนี้ เขายังแต่งตั้งนายทหารชั้นพันเอก
หลายนายไปเป็นทูตทหารประจำต่างประเทศเช่นเดียวกัน ทางด้านเศรษฐกิจ อุนูได้
พยายามขจัดอิทธิพลทหารที่ครอบงำเศรษฐกิจด้วยการจัดตั้งบรรษัทการพาณิชย์แห่งชาติแห่ง

^๓ Butwell op.cit. p. 213

พม่าตั้งแต่ปี ๑๙๖๑^๔ โดยมีเป้าหมายให้สถาบันของรัฐบาลเข้าดำเนินงานธุรกิจเงินสถาบัน
บริการของทหาร (Defense Services Institute) ซึ่งทหารได้เข้าดำเนินงาน
ธุรกิจการค้าของบริษัทต่าง ๆ โดยผ่านทางสถาบันดังกล่าว การกระทำของอูนูได้ยิ่ง
ความไม่พอใจให้แก่ทหารโดยทั่วไป นายพลเนวินได้กล่าวปลอบใจบรรดานายทหารไม่ให้
เสียใจเมื่อบางสิ่งบางอย่างที่ตนได้ทำมาถูกยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงไป

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าพรรคยูเนียนจะเป็นพรรคที่ทรงเสียงข้างมากในรัฐสภา
และเป็นผู้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในนามว่าก็ว่าระบอบหนึ่ง แต่พรรคยูเนียนของอูนูก็
ไม่ได้แตกต่างไปจากพรรค เอ.เอฟ.พี.เอฟ.แอด. กอนแตกแยกกันอย่างใด กล่าวคือ
สมาชิกพรรคยูเนียนถกเถียงกันและขัดแย้งกันทั้งทางส่วนหัวและทางการ เมือง
ควยเตอู เมื่ออูนูกลับเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อ ๔ เมษายน ๑๙๖๐ และจัดตั้ง
รัฐมนตรีจำนวนเท่าที่จำเป็นโดยไม่มีตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี สมาชิกพรรคยูเนียน
จึงได้ขบถกับอูนูและขอตำแหน่งในคณะรัฐบาลเพิ่มอีก บังผลให้อูนูจำเป็นต้องจัดตั้งเสนา
ธิการฝ่ายรัฐสภาขึ้นหลายตำแหน่ง นอกจากนี้เมื่ออูนูประกาศว่าตนจะลาออกจากหัวหน้า
พรรคยูเนียน โดยจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพียงตำแหน่งเดียว ทั้งนี้เพราะขบถนั้น
ในแนวความคิดที่ว่า คนคนเดียวไม่ควรดำรงตำแหน่งสูงสุดในคณะรัฐบาลและในพรรค
ในขณะเดียวกัน และต้องการที่จะพัฒนาพรรคยูเนียนให้ขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำ และความ
นิยมในตัวเขาเท่านั้น แต่เนื่องจากการรวมตัวของพรรคยูเนียนขาดความเป็นวันหนึ่งวัน
เดียวกัน การแตกแยกจึงปรากฏขึ้นเป็นลำดับ

^๔ Ibid., p. 228

^๕ Ibid., p. 229

^๖ Maung Maung, Burma and General Ne Win, op.cit. , p. 287,

^๗ Ibid., p. 286

พรรคยูเนียนประกอบด้วยกลุ่ม ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มละติน กลุ่มโบ (Bo's) และ
กลุ่มดู (U's)

กลุ่มละติน คือ กลุ่มนักรบ เมืองอาทิฟและเป็นพวกที่ได้รับการศึกษาน้อยกว่ากลุ่ม
อื่นที่สังกัดพรรคยูเนียน

กลุ่มโบ ประกอบด้วยสมาชิกบางคนของ ๓๐ สหภาพ ที่เหล้าอายุ และพวกที่เฝ้ายา
รวมในการต่อสู้เพื่อเอกราชบางคน

กลุ่มดู ส่วนใหญ่ได้แยกออกจากอาทิฟต่าง ๆ เป็นพวกที่ประสพการแห่งคาน
การปกครอง และการบริหารดีกว่ากลุ่มอื่น

อย่างไรก็ดี แต่ละกลุ่มนี้ก็อ้างว่าตนดีกว่าอีกกลุ่มหนึ่งในคานการ เมือง ความรัก
ชาติ การศึกษา และอื่น ๆ

ถึงแม้ว่าพรรคยูเนียนจะประกอบด้วยกลุ่มนักรบเมือง ๓ กลุ่ม แต่ลักษณะการ
แตกแยกก็เหมือนกันพรรค เอ.เอฟ.พี.เอฟ.แอล. คือ แบ่งออกเป็น ๒ พวก โดยยึดหลัก
การศึกษา ได้แก่ กลุ่มละตินกับกลุ่มดู - โบ กลุ่มละตินประกอบด้วยละตินทีน ละตินจอห์น
ละตินมันไทน์ ละตินทีนหมอง ละตินซันเวย์ กลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นพวกไซเดิลิสต์ที่คอยการ
ศึกษา ซึ่งเคยมีบทบาทสำคัญในพรรค เอ.เอฟ.พี.เอฟ.แอล. ก่อนแตกแยกเมื่อปี ๑๙๕๘
อีกพวกหนึ่งได้แก่พวกดู - โบ ประกอบด้วยดูวิน โบนินแดง โบนูองง อูญูบาลา พวกดู -
โบนีนี้เป็นพวกที่ได้รับการศึกษาสูงและนิยมตะวันตก

๔ Butwell op.cit., p. 232

๕ Ibid., p. 233

ทั้งสองกลุ่มนี้ทางก็เตรียมเสนอสมาชิกกลุ่มของตนเข้าแข่งขันรับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคแทนผู้นำซึ่งคำริจะลาออก กลุ่มพระอิน เสนอพระอินทินและพระอินจอนุน ส่วนกลุ่มอุ - โบ เสนออุวิน และโบมุดง และโบมินแกง แต่ละกลุ่มก็ได้แสดงท่าทีไม่ยอมรับอีกฝ่ายหนึ่งเป็นหัวหน้าพรรค ผู้นำไคววางตัวเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใด แต่ทั้งสองกลุ่มก็ไม่ค่อยวางใจในการวางตัวเป็นกลางของกลุ่ม ต่างกลัวเจกนาที่แท้จริงของกลุ่มที่แอบแฝงอยู่ซึ่งอาจจะสนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ได้ เมื่อการถกเถียงระหว่าง ๒ กลุ่มได้ทวีความรุนแรง ผู้นำไควบุกรุกกรรมการบริหารของพรรคยูเนียนเมื่อ ๑๘ มีนาคม ๑๙๖๑ และจัดตั้งคณะกรรมการรักษาการบริหารของพรรคขึ้นทำหน้าที่บริหารจนกว่าจะถึงการประชุมสมัชชาพรรคยูเนียน ซึ่งกำหนดจะมีขึ้นในเดือนมกราคม ๑๙๖๒ ในการจัดตั้งคณะกรรมการนี้ผู้นำทั้งสองกลุ่มเข้าเป็นสมาชิกจำนวนเท่าเทียมกันและนำสมาชิกฝ่ายเป็นกลางมาวางดุลยควบ

ในการประชุมสมัชชาพรรคยูเนียนในเดือนมกราคม ๑๙๖๒ ผู้นำไควลาออกจากหัวหน้าพรรค และกลุ่มพระอินซึ่งมีพระอินทินเป็นผู้นำมีชัยในการแข่งขันเข้ารับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารของพรรค จึงก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการควบคุมองค์กรของพรรคเฉพาะเกี่ยวกับพรรค เอ.เอฟ.พี.เอฟ.แอด. เคยประสบมา การแตกแยกของพรรคยูเนียนจึงกลายเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานของรัฐบาลเพิ่มขึ้นในสมัยที่ผ่านมา

นอกจากนี้ระบอบกลุ่มน้อยซึ่งไม่พอใจในนโยบายของรัฐบาลผู้นำที่กำหนดให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ก็ได้เรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเปลี่ยนแปลงการปกครองของพม่าให้ลักษณะเป็นสหพันธ์อย่างแท้จริง โดยให้ระบอบกลุ่มน้อยมีสิทธิในการปกครองตนเองเพิ่มขึ้น การเรียกร้องนี้ได้ทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ และในที่สุดชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ก็อาจจะแยกตัวเองออกจากสหภาพโดยเฉพาะรัฐไทใหญ่และรัฐกะยา ซึ่งรัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิแยกตัวออกจากสหภาพได้หลังจากรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว ๑๐ ปี ใน

ขณะเดียวกันทวายไซและมอญก็เรียกร้องที่จะจัดตั้งรัฐของตนเองขึ้น ซึ่งถูกยกยอตามข้อเรียกร้องโดยเตรียมจะแก้ไขรัฐธรรมนูญจัดตั้งรัฐมอญ และรัฐยะไซ ในนครประชุมชนกลุ่มน้อยที่บางกุ้งเมื่อฤดูใบไม้ผลิ ๑๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาชนกลุ่มน้อย บรรดาชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ ได้เสนอข้อเรียกร้องของตน โดยบางกลุ่ม อาทิ ทวายกะเหรี่ยงในรัฐยะไซ ซึ่งมีพลเมืองเพียง ๕๑,๐๐๐ คน ได้ขอสิทธิที่จะแยกตัวเป็นอิสระจากสหภาพพม่า ซึ่งปรากฏว่าการเรียกร้องต่าง ๆ ของชนกลุ่มน้อยดังกล่าว ทำให้ผู้นำฝ่ายทหารของพม่าไม่พอใจอย่างมาก โดยแสดงว่าหากมีการปฏิบัติตามที่เรียกร้องดังกล่าวของชนกลุ่มน้อยแล้ว ก็ย่อมหมายถึงการสลายตัวของสหภาพ

ในระหว่างที่สถานการณ์ทางการเมืองเริ่มเลวร้ายลงอีกดังกล่าวนั้น นายพลเนวินซึ่งเป่าหูการแก้ไขปัญหาของมอญได้ตัดสินใจที่จะกลับเข้าแก้ไขสถานการณ์อีกครั้งหนึ่งโดยใช้กำลังทหารเข้ายึดอำนาจ เมื่อ ๒ มีนาคม ๑๕๖๓ โดยนายพลเนวินแสดงทางวิญญูให้เหตุผลในการทำรัฐประหารครั้งนี้ว่า

ข้าพเจ้าขอแจ้งให้ท่านพลเมืองของสหภาพพม่า ว่า ถ้าตั้งทหารได้เข้าทำหน้าที่รับผิดชอบและดำเนินการรักษาความปลอดภัยของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสหภาพกำลังเสื่อมโทรมลงอย่างหนัก

ข้าพเจ้าขอให้ทุกท่านปฏิบัติภารกิจประจำวันของท่านต่อไปอย่างปกติโดยไม่ต้องหวาดกลัวหรือวิตกกังวล

ข้าพเจ้าขอให้สาธารณูปการประจำปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของเขาคงไปโดยไม่มีกรรมกวนใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าขอให้เจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา และนักเรียนซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการสอบดำเนินการสอบต่อไป

เราจะพยายามจนสุดกำลังที่จะ เสริมสร้างความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับประชาชนทุกคนของสหภาพ

๑๑ Butwell op.cit., p. 240

๑๒ Maung Maung, Burma and General Ne Win, op.cit., p. 292

นายพลเนวินประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญ และยุบสภา และดำเนินการปกครอง
พม่าโดยใช้อำนาจปฏิบัติ การปกครองระบอบประชาธิปไตยของพม่าจึงสิ้นสุดลงโดยสิ้นเชิง
ตั้งแต่นั้นมา.